

Ügyszám: NAIH-3381-4/2022
Korábbi ügyszámok:
NAIH-4142/2021, NAIH/2020/4271

..... ügyvéd részére

cégkapu:

Tisztelt Címzett!

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz** (a továbbiakban: **Hatóság**) címzett, 2020. május 23-án elektronikus levélként megküldött beadványában panaszos (a továbbiakban: **Panaszos**) azt kifogásolta, hogy nem kapott választ érintetti hozzáférési kérelmére Öntől.

Az ügyben a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679/EU rendelet (a továbbiakban: **GDPR**) 57. cikk (1) bekezdés f) pontja, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: **Infotv.**) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálat indult.

I. A Hatóság által megállapított tényállás

1. A Hatóság felhívására 2020. október 5-én elektronikus levélként megküldött hiánypótlás keretében benyújtott iratok alapján a Hatóság megállapította, hogy a Panaszos 2020. május 18-án a volt házastársa, (lakcíme:; a továbbiakban: **Ellenérdekű Fél**) részére küldött elektronikus levélként érintetti kérelmet a személyes adatai kezelésével kapcsolatban. Erre az Ellenérdekű Fél 2020. május 23-án elektronikus levélként küldött válaszában azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy a Panaszos személyes adatait a háztartási adatkezelés körén túl kizárólag a bírósági, gyámhatósági és rendőrségi ügyekben az illetékes szerveknek történő benyújtás céljából kezelte a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c), d) és f) pontjai alapján, és ezen háztartási adatkezelés körén túl kezelt személyes adatokat a fenti bírósági, hatósági eljárások során a Panaszos maradéktalanul megismerhette.

2. A Panaszos 2020. május 14-én elektronikus levélként küldött kérelemben **hangfelvételek, emailek és videofelvételek peres eljárásban történő benyújtásával összefüggésben** kért GDPR 15. cikke szerinti **tájékoztatást** Öntől.

3. A Hatóság felhívására Ön 2021. június 7-én elektronikus levélként és ePapíron azt nyilatkozta, hogy a Panaszos 2020. május 14-i kérelmének érdemi megválaszolását 2020. május 15-én elektronikus levélként küldött válaszában ügyvédi titokra hivatkozással megtagadta. Az Ön álláspontja szerint a Panaszos által sérelmezett hangfelvételek, emailek és videofelvételek kezelése során az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: **Üttv.**) 27. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megbízás keretében, az Üttv. 34. §-a szerint a megbízója jogi képviselőjeként járt el. Az Ön nyilatkozata szerint csak olyan személyes adatot kezelt, amely a perben felmerült, vagy amelyet a megbízója e célból átadott az Ön számára, és a sérelmezett felvételek nem is állnak és nem is álltak a rendelkezésére. A kép és hangfelvételek csatolása esetén a nyomtatványt az ügyvéd adja be, de a csatolmányt a megbízó töltötte fel a bíróság részére közvetlenül, az Ön közreműködése nélkül. Azt nyilatkozta továbbá, hogy a megbízást adó ügyfele nevét és az ügy részleteit az

Üttv. 9. § szerinti titoktartási kötelezettsége miatt nem árulhatja el a Hatóság részére, valamint jelezte együttműködési szándékát a Hatósággal.

II. Az ügyben releváns jogszabályok

1. Az Infotv. 2. § (2) bekezdése alapján a GDPR szabályait az Infotv.-ben meghatározott kiegészítésekkel kell alkalmazni a GDPR hatálya alá tartozó adatkezelések tekintetében.

2. A GDPR 2. cikk (1) bekezdése szerint a GDPR-t kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

3. A GDPR 2. cikk (2) bekezdése szerint a GDPR nem alkalmazandó a személyes adatok kezelésére, ha azt az uniós jog hatályán kívül eső tevékenységek során végzik, vagy a tagállamok az EUSZ V. címe 2. fejezetének hatálya alá tartozó tevékenységek során végzik, vagy természetes személyek kizárólag személyes vagy otthoni tevékenységük keretében végzik, vagy az illetékes hatóságok bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzik, ideértve a közbiztonságot fenyegető veszélyekkel szembeni védelmet és e veszélyek megelőzését.

4. A GDPR 2. cikk (3) bekezdése szerint a GDPR nem alkalmazandó a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelésére.

5. A GDPR 4. cikk 1. pontja szerint „személyes adat” az azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ.

6. A GDPR 4. cikk 2. pontja szerint „adatkezelés” a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

7. A GDPR 4. cikk 7. pontja szerint „adatkezelő” az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza.

8. A GDPR 4. cikk 8. pontja szerint „adatfeldolgozó” az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel.

9. A GDPR 12. cikk (3) bekezdés alapján az adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de mindenféleképpen a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet a 15–22. cikk szerinti kérelem nyomán hozott intézkedésekről. Szükség esetén, figyelembe véve a kérelem összetettségét és a kérelmek számát, ez a határidő további két hónappal meghosszabbítható. A határidő meghosszabbításáról az adatkezelő a késedelem okainak megjelölésével a kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, a tájékoztatást lehetőség szerint elektronikus úton kell megadni, kivéve, ha az érintett azt másként kéri.

10. A GDPR 12. cikk (4) bekezdés alapján, ha az adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, késedelem nélkül, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról, hogy az érintett panaszt nyújthat be valamely felügyeleti hatóságnál, és élhet bírósági jogorvoslati jogával.

11. A GDPR 12. cikk (5) bekezdés alapján a 13. és 14. cikk szerinti információkat és a 15–22. és 34. cikk szerinti tájékoztatást és intézkedést díjmentesen kell biztosítani. Ha az érintett kérelme egyértelműen megalapozatlan vagy – különösen ismétlődő jellege miatt – túlzó, az adatkezelő, figyelemmel a kért információ vagy tájékoztatás nyújtásával vagy a kért intézkedés meghozatalával járó adminisztratív költségekre:

- a) észszerű összegű díjat számíthat fel, vagy
- b) megtagadhatja a kérelem alapján történő intézkedést.

A kérelem egyértelműen megalapozatlan vagy túlzó jellegének bizonyítása az adatkezelőt terheli.

12. A GDPR 15. cikk (1) bekezdése szerint az érintett jogosult arra, hogy az adatkezelőtől visszajelzést kapjon arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak kezelése folyamatban van-e, és ha ilyen adatkezelés folyamatban van, jogosult arra, hogy a személyes adatokhoz és a következő információkhoz hozzáférést kapjon:

- a) az adatkezelés céljai;
- b) az érintett személyes adatok kategóriái;
- c) azon címzettek vagy címzettek kategóriái, akikkel, illetve amelyekkel a személyes adatokat közölték vagy közölni fogják, ideértve különösen a harmadik országbeli címzetteket, illetve a nemzetközi szervezeteket;
- d) adott esetben a személyes adatok tárolásának tervezett időtartama, vagy ha ez nem lehetséges, ezen időtartam meghatározásának szempontjai;
- e) az érintett azon joga, hogy kérelmezheti az adatkezelőtől a rá vonatkozó személyes adatok helyesbítését, törlését vagy kezelésének korlátozását, és tiltakozhat az ilyen személyes adatok kezelése ellen;
- f) a valamely felügyeleti hatósághoz címzett panasz benyújtásának joga;
- g) ha az adatokat nem az érintettől gyűjtötték, a forrásukra vonatkozó minden elérhető információ;
- h) a 22. cikk (1) és (4) bekezdésében említett automatizált döntéshozatal ténye, ideértve a profilalkotást is, valamint legalább ezekben az esetekben az alkalmazott logikára és arra vonatkozó érthető információk, hogy az ilyen adatkezelés milyen jelentőséggel bír, és az érintettre nézve milyen várható következményekkel jár.

13. A GDPR 15. cikk (3) bekezdés alapján az adatkezelő az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok másolatát az érintett rendelkezésére bocsátja. Az érintett által kért további másolatokért az adatkezelő az adminisztratív költségeken alapuló, észszerű mértékű díjat számíthat fel. Ha az érintett elektronikus úton nyújtotta be a kérelmet, az információkat széles körben használt elektronikus formátumban kell rendelkezésre bocsátani, kivéve, ha az érintett másként kéri.

14. A GDPR 15. cikk (4) bekezdés alapján a (3) bekezdésben említett, másolat igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait.

15. A GDPR 23. cikke alapján az adatkezelőre vagy adatfeldolgozóra alkalmazandó uniós vagy tagállami jog jogalkotási intézkedésekkel korlátozhatja a 12–22. cikkben és a 34. cikkben foglalt, valamint a 12–22. cikkben meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel összhangban lévő rendelkezései tekintetében az 5. cikkben foglalt jogok és kötelezettségek hatályát, ha a korlátozás tiszteletben tartja az alapvető jogok és szabadságok lényeges tartalmát, valamint a 23. cikkben felsoroltak védelméhez szükséges és arányos intézkedés egy demokratikus társadalomban.

16. A GDPR 55. cikk (3) bekezdés szerint a felügyeleti hatóságok hatásköre nem terjed ki a bíróságok által igazságügyi feladataik ellátása során végzett adatkezelési műveletek felügyeletére.

17. Az Üttv. 9. § (1) bekezdése alapján ügyvédi titoknak minősül minden olyan tény, információ és adat, amelyről az ügyvédi tevékenység gyakorlója e tevékenysége gyakorlása során szerzett tudomást.

18. Az Üttv. 9. § (2) bekezdése alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlója – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – köteles az ügyvédi titkot megtartani. E titoktartási kötelezettség kiterjed az ügyvédi titkot tartalmazó iratra vagy más adathordozóra is.

19. Az Üttv. 9. § (3) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlója az ügyvédi titokról való tanúvallomás tételét és adatszolgáltatás teljesítését bármely hatósági és bírósági eljárásban köteles megtagadni, kivéve, ha a titoktartási kötelezettsége alól felmentést kapott az ügyvédi titokról rendelkezni jogosulttól, azzal, hogy – a 12. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – a védőként megismert ügyvédi titokról való tanúvallomás tételre és adatszolgáltatás teljesítésére felmentés érvényesen nem adható.

20. Az Üttv. 9. § (4) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának titoktartási kötelezettsége független az ügyvédi tevékenység folytatására létrejött jogviszony fennállásától, és az ügyvédi tevékenység gyakorlásának a befejezése vagy a jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad.

21. Az Üttv. 12. § (1) bekezdés szerint az ügyvédi titokkal az ügyfél vagy jogutódja jogosult rendelkezni.

22. Az Üttv. 13. § (3) bekezdése szerint a védekezés céljából készült irat hatósági, bírósági és más közhatalmi eljárásban bizonyítékként nem használható fel és - az ezen alcímben meghatározott esetek kivételével - közhatalmi szervek által nem vizsgálható meg, nem foglalható le, illetve nem másolható le, annak felmutatása, átadása, az ahhoz való hozzáférés adása megtagadható. E jogairól az érintett lemondhat, kivéve, ha az irat büntetőügyben való védelemhez kapcsolódik.

23. Az Üttv. 27. § (1) bekezdése szerint ügyvédi tevékenység

a) megbízás,

b) kirendelés, vagy

c) az Üttv.-ben meghatározott esetekben munkaviszony, kormányzati szolgálati, közszolgálati, adó- és vámhatósági szolgálati, egészségügyi szolgálati, közalkalmazotti, rendvédelmi igazgatási alkalmazotti, honvédelmi alkalmazotti, rendvédelmi, hivatásos vagy szerződéses katonai, igazságügyi szakértői intézménynél fennálló igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony, egyházi szolgálati viszony, valamint a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény szerinti önkéntes jogviszony alapján folytatható.

24. Az Üttv. 34. § (3) bekezdése alapján ha a meghatalmazásból más nem tűnik ki, a meghatalmazás alapján – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a képviseleti jog mindazokat megilleti, akik a megbízás teljesítése során e törvény alapján eljárhatnak.

25. Az Infotv 2. § (3) bekezdése alapján személyes adatok bűnüldözési, nemzetbiztonsági és honvédelmi célú kezelésére az Infotv.-t kell alkalmazni.

26. Az Infotv. 2. § (6) bekezdése alapján nem kell alkalmazni az Infotv. rendelkezéseit a természetes személynek a kizárólag saját személyes céljait szolgáló adatkezeléseire.

27. Az Infotv. 71. § (1) bekezdése alapján a Hatóság eljárása során – az annak lefolytatásához szükséges mértékben és ideig – kezelheti mindazon személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek az eljárással összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

28. Az Infotv. 71. § (2a) bekezdése alapján védekezés céljából készült irat esetén az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

III. A Hatóság döntése

III.1. Az érintetti kérelem

1. Mind a hangfelvételek, mind a videófelvevételek és emailek a GDPR 4. cikk 1. pontja alapján személyes adatnak minősülnek. Sem a GDPR 2. cikk szerinti, sem az Infotv. 2. § szerinti kivételek egyike sem áll fenn az Ön tekintetében. A Panaszos 2020. május 14-én elektronikus levélként küldött kérelme kifejezetten hivatkozott a GDPR-re, egyértelműen azonosítható volt a GDPR 15. cikk (1) bekezdése szerinti személyes adatokkal kapcsolatos hozzáférési kérelemként, így a vizsgált kérelemre a GDPR alkalmazandó.

2. A GDPR 15. cikk (1) bekezdése alapján az érintett jogosult egyéni, célzott információkat kérni az adatkezelőtől, amelyek az alábbiak:

(i) folyamatban van-e adatkezelés;

(ii) a kezelt konkrét személyes adatokhoz hozzáférés (tájékoztatás a konkrét adatról, nemcsak azok kategóriáiról);

(iii) a GDPR 15. cikk (1) bekezdésben felsorolt körülmények (többek között az adatkezelés célja és a célhoz kapcsolódóan jogalapja, a személyes adatok kategóriái stb.).

3. A GDPR 15. cikk szerinti tájékoztatást az adatkezelő utólag, az érintett kifejezett kérelmére köteles biztosítani, és annak egyetlen korlátja, hogy a GDPR 15. cikk (4) bekezdés alapján a másolat igénylésére vonatkozó jog nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait. Ezen felül az érintetti kérelmek általában a GDPR 12. cikk (5) bekezdése szerinti esetben tagadhatóak meg.

4. A vizsgálat tárgyát képező érintetti kérelem kifejezetten arra irányult, hogy Ön kezeli-e a Panaszos személyes adatait, kifejezetten megjelölve a peres eljárásban benyújtott hangfelvételeket, emaileket és videófelvevételeket, és ha igen akkor milyen célból, mely típusú adatokat, milyen címzetteknek továbbítva, mennyi ideig kezeli azokat, és milyen forrásból származnak, továbbá kérte a fenti személyes adatok másolatát a GDPR 15. cikk (3) bekezdése alapján.

5. Tekintettel arra, hogy a Panaszos a per során az iratokat és az abban foglalt személyes adatokat már megismerte, érdemben a hang- és videófelvevételek azok, amely személyes adatokkal a Panaszos még nem rendelkezett, így nem elég a keresetlevélre hivatkozás azok közléséhez.

6. A GDPR 15. cikk (1) bekezdése szerint az érintett jogosult arra, hogy személyes adataihoz hozzáférést kapjon, és a GDPR 12. cikk (3)-(4) bekezdései alapján az érintetti kérelemre az

adatkezelő köteles egy hónapon belül érdemben válaszolni. Ezen határidő különleges körülmények miatt legfeljebb további két hónappal hosszabbítható, azonban az eredeti egy hónap letelte előtt ekkor is köteles az adatkezelő tájékoztatást küldeni arról, hogy mit tett addig, és milyen okból szükséges a határidő meghosszabbítása.

7. A jelen esetben Ön az eredeti egy hónap letelte előtt nem teljesítette a Panaszos hozzáférési joga gyakorlására irányuló kérelmét, hanem azt kifejezetten megtagadta. Ezen megtagadást Ön nem a GDPR 12. cikk (5) bekezdése vagy a GDPR 15. cikk (4) szerinti taxatív kivételek egyikére, hanem az Üttv-re alapozta.

8. A jelen esetben a GDPR 15. cikk (4) szerinti tényleges konkrét érdek nem volt megállapítható hivatalból sem, az Ellenérdekű Fél jogait és szabadságait a GDPR-nak megfelelő adatkezelői válasz semmiben sem befolyásolta volna. A kérelem nem volt túlzó vagy ismétlődő sem, így a GDPR 12. cikk (5) bekezdése szerinti kivétel sem áll fenn. A magyar bírói gyakorlat a kérelem túlzó vagy ismétlődő jellegét nagyon szűken értelmezi. Az, hogy a róla titokban készült hang és képfelvételekről – amelyeket ráadásul már hivatalos eljárásban benyújtottak – első alkalommal másolatot kér az érintett, nem túlzó kérelem.

III.2. Az adatkezelő személye

1. Az ügyvédi tevékenységgel kapcsolatos adatkezelésre sem a GDPR 2. cikk (2) bekezdése, sem a GDPR 2. cikk (3) bekezdése, sem az Infotv. 2. §-a szerinti kivételek egyike sem áll fenn, így az Ön vizsgált tevékenységére a GDPR alkalmazandó. A GDPR 55. cikk (3) bekezdése kizárólag a bíróságokat veszi ki a Hatóság hatásköre alól, és kizárólag igazságügyi feladataik ellátása során végzett adatkezelési műveletek tekintetében. Ez nem érinti azt, hogy a GDPR anyagi jogi szabályai a bíróságokra is irányadóak akár igazságügyi feladataik ellátása során, akár azon kívül, azonban a GDPR 55. cikk (3) bekezdése szerinti tevékenység tekintetében azt nem a Hatóság, hanem bíróság jogosult vizsgálni. Ezen kívül a GDPR nem tartalmaz más, a Hatóság általános hatáskörét tárgyi hatállyal szűkítő rendelkezést, és a tagállami jog részére sem ad eltérési lehetőséget erre. A GDPR hatályának szűkítse tagállami jogszabállyal a GDPR kifejezett felhatalmazása hiányában nem érvényes, az uniós jog elsőbbsége alapján azt a jogalkalmazó köteles figyelmen kívül hagyni.

2. A GDPR 4. cikk 1., 2. és 7. pontja alapján más személy személyes adatán bármely művelet elvégzése az ügyvéd által adatkezelésnek minősül, amelyre alkalmazandóak a GDPR, valamint az Infotv.-nek az Infotv. 2. § (2) bekezdésében meghatározott rendelkezései.

3. A 22/1994. (IV 16.) AB határozat kifejtette, hogy az ügyvédi foglalkozás elsősorban az igazságszolgáltatáshoz és a jogalkalmazáshoz kapcsolódó tevékenység. Az igazságszolgáltatásban védőként, vagy jogi képviselőként való közreműködése alkotmányos követelmény és az eljárási törvények kötelező előírása. Az ügyvéd (a jogi képviselő) eljárásjogi státusát és helyzetét törvény szabályozza, eljárásbeli jogait és kötelességeit ugyancsak törvény írja elő. Az ügyvéd tevékenységét és feladatait tehát nem lehet önmagában megítélni és önmagában szabályozni, hanem csak annak az eljárásjogi rendszernek függvényében, amelyben tevékenysége, feladata magának a rendszernek része és amely rendszerből, a rendszer munkamegosztásából következik a foglalkozás sajátképpenisége. A foglalkozás sajátossága tehát az igazságszolgáltatás és jogalkalmazás rendszeréből folyik azon túl, hogy az igazságszolgáltatáshoz és jogalkalmazáshoz kapcsolódik. Az ügyvédi foglalkozásgyakorlás szabályai közjogi tartalmú, illetve vonatkozású normák.

4. A 95/46/EK irányelv 29. cikke alapján létrejött adatvédelmi munkacsoport az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010 számú véleményének 21. számú példája

kifejezetten az ügyvédek adatkezeléséről azt állapítja meg, hogy *„Az ügyvéd az ügyfelét a bíróságon képviseli, és ezzel a feladattal kapcsolatban az ügyfele ügyéhez kapcsolódó személyes adatokat dolgoz fel. A szükséges információ felhasználásának jogalapja az ügyféltől kapott megbízás. Ez a megbízás azonban nem az adatkezelésre, hanem a bíróság előtti képviseletre összpontosít, amely tevékenységre az ilyen hivatásoknak hagyományosan megvan a saját jogalapjuk. Az ilyen hivatások képviselői ezért független „adatkezelőnek” tekintendők, amikor az ügyfelek jogi képviselete során adatot dolgoznak fel.”* Tekintettel arra, hogy a GDPR szerinti adatkezelő fogalom elvi tartalma nem szűkült, csak bővült a 95/46/EK irányelv szerinti elvi tartalomhoz képest, így a fenti jogértelmezés ma is irányadónak tekinthető. A fenti munkacsoportot felváltó Európai Adatvédelmi Testület jelenleg nyilvános konzultáció alatt lévő 7/2020 számú iránymutatása is a fenti értelmezést erősíti meg (25. bekezdést követő, még nem számozott változatlan példa).

5. A fentiek alapján megállapítható, hogy az ügyvédek általában a GDPR alá tartozó adatkezelést végeznek, amelyet a Hatóság felügyel. Az általános szabályokat egyes specifikus jogszabályok egészítik ki mint az Üttv., azonban a fent kifejtettek alapján ezek csak az uniós jog által engedett mértékben térhetnek el a GDPR-tól, és ezen konkrét eltérések fennállását – például az Ellenérdekű Fél konkrét jogát vagy szabadságát, amely súlyosan sérülne a kérés teljesítése esetén – alá kell támasztani a tájékoztatást megtagadó adatkezelői válaszában.

6. A Magyar Ügyvédi Kamara Elnökségének az adatkezelői témakörben kiadott 1/2019. (IV.15.) számú szakmai álláspontja is kifejti, miszerint az ügyvéd tevékenységének ellátása során a GDPR szempontjából elsődlegesen – kivéve, ha az ügyvéd és a megbízója közötti megállapodásából vagy esetlegesen egyéb kivételes körülményből más nem következik – önálló adatkezelőnek, és nem adatfeldolgozónak vagy közös adatkezelőnek minősül, mivel az ügyvédi adatkezelés céljait és eszközeit elsődlegesen az ügyvédekre vonatkozó jogszabályok és MÜK szabályzat határozzák meg. Tevékenységéhez ezért általában nem tartozik, hogy a megbízója vele adatfeldolgozási szerződést kössön, hiszen az ügyvéd adatkezeléssel kapcsolatos kötelezettsége és felelőssége az ügyvédi megbízásból eredő önálló döntési jogosultságán alapszik. Az ügyvéd az ügyfele tekintetében – amennyiben az ügyvéd és megbízója közötti külön megállapodásából vagy esetlegesen egyéb kivételes körülményből más nem következik – nem minősül az ügyfelével közös adatkezelőnek.

7. A jelen esetben megállapítható, hogy az ügyfele képviseletében a Panaszossal kapcsolatban benyújtott peres iratok adattartalma tekintetében Ön kezelte a Panaszos személyes adatait, így adatkezelőként kötelessége az érintetti kérelmeket megválaszolni.

8. A feltárt tényállás alapján Ön nem kezelte ténylegesen a Panaszos hangfelvétel, videófelvétel stb. technikai adatként létező személyes adatait, mivel azokon nem végzett semmilyen adatkezelési műveletet, amely a GDPR 4. cikk 2. pontja szerinti adatkezelésnek minősül. A peres anyag mellékletéül szolgáló, a Panaszos által sérelmezett fájl-okat a feltárt tényállás alapján az Ellenérdekű Fél háztartási adatkezelés körében állította elő, amelyről kizárólag az Ellenérdekű Fél döntött. Önnek szintén nem volt semmilyen döntési jogköre a fájlok benyújtásában, azt az Üttv. szerinti megbízás keretében a megbízója, az Ellenérdekű Fél szolgáltatta, amelyről a Panaszos kérelmére az Ellenérdekű Fél 2020. május 23-án tájékoztatást nyújtott a Panaszosnak. A peres eljárásban történő benyújtás során Ön csak a nyomtatványt nyújtotta be, annak mellékletét közvetlenül az Ellenérdekű Fél kezelte kizárólagosan.

9. Mivel a fentiek alapján Ön nem rendelkezett a hang- és videófájlok felett, ezekkel kapcsolatban azt a tájékoztatást kellett volna adnia, hogy azokat nem kezelte és nem kezeli, megjelölve az Ellenérdekű Fél adatkezelőt, míg a keresetlevélre hivatkozva meg kellett volna

jelölnie, hogy az abban található személyes adatokat kezeli a Panaszos vonatkozásában. Mivel a Panaszos tekintetében Ön más adatok tekintetében adatkezelő, ezért a GDPR 15. cikk (1) bekezdés első tagmondata alapján kifejezetten adatkezelői kötelezettsége áll fenn arról szóló tájékoztatás nyújtása, ha a megjelöltek közül egy adatot nem kezel.

III.3. Az ügyvédi titokra történő hivatkozás az érintettel szemben

1. A Hatóság álláspontja szerint egy érintett személyes adatai – különös tekintettel annak hang- és képmására – főszabály szerint nem minősülnek más személy ügyvédi titkának, azok felett sem egy ügyvéd, sem más harmadik személy nem gyakorolhat kizárólagos jogosultságot az érintett akarata ellenére. Ez alól csak a GDPR adhat felmentést kivételes esetekben, ha olyan jog vagy szabadság védelme szükséges, amely szükségessé és arányossá teszi az érintetti jog korlátozását. Az Infotv. 2. § (3) bekezdése és az Infotv. 3. § 10a pontja alapján büntetőeljárásban vagy szabálysértési eljárásban jogszabály alapján közreműködőként végzett adatkezelés tekintetében nem a GDPR, hanem az Infotv. rendelkezései irányadóak – amelynek felügyeletét szintén a Hatóság látja el –, azonban a jelen ügyben ilyen jellegű adatkezelés nem áll fenn, a GDPR alkalmazását ez sem zárja ki.

2. A Hatóság kiemeli, hogy a GDPR nem iratok vagy információk, hanem érintetti saját személyes adatok megismeréséről szól, így az egyéb tartalmak titok jellege – mivel azokat nem szükséges kiadni – semmiben nem érinti a személyes adatok védelméhez fűződő alapjogot.

3. A Panaszos az érintetti joggyakorlása idején már ismerte azt a tényt, hogy Ön mint jogi képviselő jár el az Ellenérdekű Fél jogi képviselőjeként, valamint a keresetlevél tartalmát, így ezek nem minősülnek titoknak a Panaszos előtt, így ügyvédi titok tárgya sem lehetnek a Panaszossal szemben. A Panaszos saját konkrét személyes adataival kapcsolatban az Ellenérdekű Fél nem bír korlátlan rendelkezési joggal, azt ő maga is csak korlátozottan kezelheti. A személyes adatok védelméhez való jog egy olyan alapjog, amelyet harmadik személy nem vonhat el teljesen, és a GDPR 23. cikke alapján az érintettek jogait tagállami jog is csak arányosan és szükségszerű mértékben korlátozhatja, nem üresítheti ki. Az ezzel ellentétes tagállami szabályozás nem alkalmazható.

4. Az Ellenérdekű Félnek a jelen ügyben nincs olyan konkrét joga vagy szabadsága, amely szükségessé tenné annak az információnak a visszatartását, hogy Ön a keresetlevélben foglaltakon túl más személyes adattal nem rendelkezik a Panaszosról, a kért hangfelvételeket és videófelveleket csak az Ellenérdekű Fél kezelte, azokkal Ön nem rendelkezik. Ha az Üttv-nek a rendelkezése feltétel nélküli és korlátlan alapjog elvonást tenne lehetővé a fenti feltételek vizsgálata nélkül, akkor a GDPR szerinti jogokat teljesen kiüresítő Üttv. értelmezés sértene a GDPR 23. cikkét, így nem lenne alkalmazható.

5. Magyarország Alaptörvényének Q) cikk (3) bekezdés első mondata alapján a jogértelmezéshez alkalmazandóak a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai. Ezen nemzetközi jogban általánosan elismert szabályok egyike az ENSZ Állandó Nemzetközi Bíróságának gyakorlata¹ alapján a „*nemo plus juris transferre potest quam ipse habet*” elve. Az Üttv. 12. § (1) bekezdése alapján az Ön rendelkezési joga a Panaszos személyes adataival kapcsolatban csak származékos, az Ellenérdekű Félől származik. Az Ellenérdekű Fél sem jogosíthatja fel Önt olyanra, amelyet maga nem tehetne meg.

¹ lásd pl.: <https://www.icj-cij.org/public/files/case-related/102/102-20010625-ORA-01-00-BI.pdf>

III.4. Az ügyvédi titoktartás a Hatóság eljárásai során

1. A Hatóság felhívására Ön 2021. június 7-én többek között azt nyilatkozta, hogy az Üttv. 9. §-a miatt fennálló ügyvédi titoktartási kötelezettsége miatt nem tárhatja fel a megbízást adó ügyfele nevét és az ügy részleteit a Hatóság felé.

2. A Hatóság az eljárási és adatmegismerési jogosultsága tekintetében általánosságban az alábbiakra hívja fel a figyelmet. Ezen kívül a jelen konkrét ügyben a Hatóság megjegyzi, hogy a Hatóság a megkeresésében írtak alapján nyilvánvalóan tudott a Panaszos és az Ellenérdekű Fél közötti peres eljárásról, és a megkeresés tárgya nem a per, hanem az adatkezelői válasz volt az érintetti joggyakorlásra.

3. A Hatóság – a NAIH-5361-1/2022 számú hatósági határozatban is kifejtett, a Hatóság honlapján nemsokára közzétett – álláspontja szerint az Ön azon állítása, miszerint titoktartási kötelezettségére hivatkozva nem adhat a jelen ügyben tájékoztatást a Hatóság részére a megbízója nevééről és az ügy egyéb körülményeiről többek között azért sem megalapozott, mert az Infotv. 71. § (1) bekezdése szerint a Hatóság az eljárása során - az annak lefolytatásához szükséges mértékben és ideig - kezelheti mindazon személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek az eljárással összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges. Az Infotv. 71. § (2a) bekezdés alapján azonban az Üttv. 13. § (3) bekezdésében meghatározott, védekezés céljából készült iratok megismerhetőségére az Üttv -ben meghatározott feltételeket kell alkalmazni.

4. Ezt támasztja alá az Üttv. hatálybalépésével összefüggő egyes törvények és egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXXVI. törvény 80. §-hoz – az Infotv. 71. § (2a) bekezdéséhez - fűzött jogalkotói indokolás, amely a Hatóság adatmegismerési jogosultságát az alábbiak szerint határozta meg: *„Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 71. § (1) és (2) bekezdése a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság számára biztosítja azon jogosultságokat, hogy az eljárása lefolytatásához szükséges mértékben és ideig kezelhesse és felhasználhassa mindazon személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek az eljárással összefüggnek, illetve amelyek kezelése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében szükséges. Ezen jogosultság a hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő ügyvédi titok vonatkozásában is megilleti az elsősorban alapjogvédelmi funkciót betöltő hatóságot. Ebben a tekintetben tehát az Infotv. kivételt támaszt az Üttv. 13. § (1) bekezdésében foglalt, az ügyvédi titok védelmét szolgáló általános előírások alól. E speciális szabályozást a jelen törvény is fenntartja. Az Üttv. 13. § (3) bekezdésében meghatározott, védekezés céljából készült iratok hatósági eljárás keretében történő megismerhetőségével és felhasználhatóságával összefüggésben az ügyvédi tevékenységről szóló törvényben, ezen iratok fokozott védelme érdekében meghatározott feltételek alkalmazása azonban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság eljárása tekintetében is indokolt, a törvény ennek megfelelően az egyértelmű jogi környezet megteremtését célozza.”*

5. A fentiekből kifolyólag Ön a jelen eljárásban ügyvédi titoktartásra hivatkozással nem tagadhatta volna meg olyan információk közlését, amelyek nem minősülnek védekezés célját szolgáló iratnak, védekezés célját szolgáló iratokat pedig a Hatóság nem kért Öntől.

6. A Hatóság eltekintett attól, hogy a fenti információ megtagadás miatt adatvédelmi hatósági eljárást indítson hivatalból, mivel a tényállás végül megfelelően tisztázható volt további információk nélkül is, és az ügyvédi titok kérdése összetett jogi probléma, így a jogsértés szándékossága jelen ügyben nem merült fel, valamint jelezte együttműködési szándékát a Hatósággal.

III.5. Egyéb kérdések

1. Bár nem az eljárás fő tárgyához tartozik, a Hatóság hivatalból észlelte, hogy Ellenérdekű Félttől a Panaszos kapott a GDPR 15. cikke szerinti tájékoztatást. Amennyiben a Panaszos ezzel nem ért egyet, akkor az Ellenérdekű Féllel szemben nyújthat be kérelmet a Hatóság vagy a bíróság előtt, azonban a jogsértést nem elég egyoldalúan állítani, azt alá is szükséges támasztani.

2. A Hatóság e körben megjegyzi, hogy a GDPR (52) preambulumbekzdésének utolsó mondata szerint akár a személyes adatok különleges kategóriái, azaz fokozottan védett adatok esetén is jogszerű lehet az adatkezelés, ha a jogi igények megállapításához szükséges, és ténylegesen konkrét jogi igény előterjesztésére fel is használják. Így a jogi igény érvényesítésén túl többlet tényállási elem szükséges a jogszerűtlen adatkezelés valószínűsítéséhez, amelynek hiányában a Hatóság nem jár el.

III.6. Jogkövetkezmények

1. A Hatóság a vizsgálat során **megállapította**, hogy Ön jogellenesen tagadta meg a Panaszos érintetti hozzáférési kérelmét.

2. A Hatóság megállapította, hogy a kérelem tájékoztatási része a jelen eljárásból kifolyólag teljesült, a Panaszos jelen iratból tudomást szerez arról, hogy a kért hang- és videófelvételeket Ön nem kezelte, csak a Panaszos számára rendelkezésére álló keresettel kapcsolatos adatokat, így e tekintetben a Hatóság további intézkedése nem szükséges.

3. A Hatóság hivatalból mérlegelte, hogy adatvédelmi hatósági eljárás indítása és bírság kiszabása szükséges-e az adott esetben. Tekintettel a jogkérdés összetettségére, valamint arra, hogy az információt a Panaszos jelen eljárás révén megkapta, a Hatóság úgy döntött, hogy jelen esetben nem szükséges adatvédelmi hatósági eljárás indítása.

4. A Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján **hivatalból**

f e l s z ó l í t j a

Önt, hogy a jövőben úgy alakítsa az adatkezelési gyakorlatát, hogy a Hatóság fenti jogértelmezésének megfelelően.

Ezen felül a Hatóság meg fogja keresni a Magyar Ügyvédi Kamarát ezen kérdéskör általános rendezése érdekében.

kelt: Budapest, az elektronikus aláírás szerint
(2022. június 13.)

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár